

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného **J. M.** pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ ods. 2, písm. a/, c/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený J. M. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 12. decembra 2007, sp. zn. 2 To 93/2007, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. M. **s a o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Žiline, z 2. decembra 2005, sp. zn. 1 T 254/2003, bol obvinený J. M. uznaný v bode 1/ za vinného z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1, písm. a/, ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

v rokoch 1997 – 1998 v čase, keď vykonával funkciu starostu obce M. pri budovaní inžinierskych sietí v obci, ktorých investorom bola V., v rozpore so zákonom č. 263/1993 Zb. o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác, v znení neskorších doplnkov a zmien si prisvojil, ako fyzická osoba podnikajúca pod názvom E. ~ J. M., M. 54 a z peňazí Obecného úradu v M. odčerpával zálohové platby na výstavbu inžinierskych sietí v sume 2 050 000 Sk napriek tomu, že tieto práce mu boli ako dodávateľovi preplácané investorom V., čím ako starosta obce porušil ustanovenia § 4 ods. 3 písm. a/ a písm. d/ zák. č. 481/1992 Zb.

a ustanovenie § 7 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, c/ zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a takým konaním si zadovážil neoprávnený prospech v sume 2 050 000 Sk ku škode obce M..

V bode 2/ uvedeného rozsudku bol uznaný za vinného z trestných činov podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1, písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

vo funkcii starostu Obce M. dňa 13. mája 1996 vybral z účtu Obecného úradu M. č. 22426432 založeného vo V., a.s. pobočka Ž. sumu 250 806 Sk pod zámienkou nákupu materiálu potrebného na budovanie inžinierskych sietí v obci M. a to napriek tomu, že v máji deklarovaný nákup materiálu bol vyfakturovaný faktúrou č.. a v júni faktúrou č. X. V., čím spôsobil obci M. škodu vo výške 250 806 Sk.

Napokon v bode 3/ uvedeného rozsudku bol uznaný za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

ako konateľ firmy E. s.r.o. Ž. bez zmluvného vzťahu fakturoval š.p. V., faktúrami č. X. a X. zo dňa 12. novembra 1998 a faktúrou č. X. zo dňa 16. decembra 1998 stavebné práce na rozšírenej časti inžinierskych sietí v obci M., stavebné objekty X. v sume 1 739 956,10 Sk a uvedené faktúry mu boli v dňoch 7. decembra 1998 a 19. februára 1999 uhradené, zároveň faktúrami č. X. a č. X. na základe zmluvy o dielo tie isté práce fakturoval a.s. V., stavebný závod 05 Ž., ktoré faktúry mu boli 22. júla 1999, 18. augusta 1999 a 22. augusta 1999 uhradené, čím V. spôsobil škodu vo výške 1 739 956,10Sk.

Za to mu bol podľa § 158 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov nepodmienečne a pre výkon trestu bol zaradený do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 boli poškodení obec M. a V. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na konanie o občianskoprávných veciach.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený J. M. odvolanie.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 12. decembra 2007, sp. zn. 2 To 93/2007, bol zrušený rozsudok Okresného súdu v Žiline z 2. decembra 2005, sp. zn. 1 T 254/2003, podľa § 258 ods. 1 písm. d/, e/, f/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Obvinený J. M. bol uznaný za vinného na skutkovom základe uvedenom v bode 1/ a 2/ rozsudku Okresného súdu v Žiline z 2. decembra 2005, sp. zn. 1 T 254/2003, s použitím § 88 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1, písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (v bode 1/) a trestných činov zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1, písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Za to mu bol podľa § 158 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, ktorého výkon mu bol odložený na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 bola poškodená obec M. so svojim nárokom na náhradu škody odkázaná na konanie o občianskoprávných veciach.

Naproti tomu pre skutok v bode 3/ rozsudku Okresného súdu v Žiline z 2. decembra 2005, sp. zn. 1 T 254/2003, bol podľa § 226 písm. b/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 spod obžaloby oslobodený.

V zmysle § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak zákon proti nemu odvolanie nepripúšťa. Proti rozsudku krajského súdu ako súdu odvolacieho nie je odvolanie prípustné.

Rozsudok okresného súdu sa v dôsledku uvedeného stal právoplatným vyhlásením rozsudku Krajského súdu v Žiline.

Okresný súd v Žiline predložil 10. novembra 2008 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej trestnej veci dovolanie, podané prostredníctvom obhajcu obvineného J. M. – JUDr. J. B. proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Žiline. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 28. mája 2008.

Dovolateľ v ňom s poukazom na dôkaznú situáciu vo veci vyslovil názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj odsudzujúci rozsudok Okresného súdu v Žiline boli založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, a preto považuje za naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1, písm. i/ Tr. por.

Uviedol, že súdy nevychádzali zo správneho posúdenia veci už preto, že posúdili konanie obvineného J. M. ako konanie verejného činiteľa, avšak ten v postavení verejného činiteľa v zmysle § 89 ods. 9 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 nekonal. Namietal nesprávne zistený skutkový stav veci, ktorý má podklad predovšetkým v posúdení veci z obchodnoprávneho hľadiska. Prehliadol niektoré dôkazy založené v spise.

Obvinený J. M. zdôraznil, že výrok o vine v napadnutom rozsudku je v rozpore so zásadou, že trestnoprávne posúdenie veci musí korešpondovať s tým, čo pre posudzovaný vzťah vyplýva z hmotnoprávnych ustanovení Obchodného zákonníka.

Z týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach § 89 ods. 9, § 158 ods. 1 písm. a/ a § 250 ods. 1, Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v neprospech obvineného J. M., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok v časti I výroku rozsudku zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Žiline, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry v Lučenci, ktorý uviedol, že sa s právnym názorom obvineného nestotožňuje a trvá na tom, že napadnutý rozsudok je zákonný. Poškodená strana V. uviedla, že stále vedie súdny spor s firmou obvineného J. M. o zaplatenie pohľadávky 1 143 671,10 Sk a pokiaľ ide o dovolanie, ponecháva rozhodnutie na dovolacom súde.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. prerokoval dovolanie podané obhajcom obvineného J. M. - JUDr. J. B. a zistil, že nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1, písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia vyššie uvedeného ustanovenia Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) a z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní, je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvého a druhého stupňa. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov). Tento mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Svedčí tomu aj dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Podľa § 371 ods. 6 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už aj z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Naznačený dovolací dôvod je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia

vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V konečnom dôsledku z toho vyplýva, že s poukazom na dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba tzv. právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu, zistenému súdmi nižších súdov. Skutkový stav je v rámci rozhodovania o dovolaní, opierajúcom sa o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže ani skúmať ani meniť.

Z pohľadu dovolacieho súdu treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov). Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu a jeho podstatou sú námietky správnosti skutkových zistení alebo hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

V posudzovanej veci je z dôvodov dovolania zrejmé, že obvinený J. M. sa domáha predovšetkým prehodnotenia skutkového stavu veci a nadväzne na takto prehodnotený skutkový stav aj právneho posúdenia veci. Namieta aj hodnotenie vykonaných dôkazov a tiež ako súdy oboch stupňov posúdili skutky, ktorých sa dopustil. Skutky tak, ako boli zistené Okresným súdom v Žiline a aj Krajským súdom v Žiline sú pre Najvyšší súd Slovenskej republiky záväzné a právne posúdenie skutku krajským súdom je potom správne a v súlade so zákonom.

Obvinený J. M. ako verejný činiteľ – starosta obce M. a zároveň konateľ súkromnej firmy v prospech tejto firmy pri rozhodovaní o použití finančných prostriedkov obce v dvoch prípadoch rozhodol v rozpore s právomocou danou (– spôsobom odporujúcim zákonu) mu štátom prostredníctvom zákona o obecnom zriadení a o majetku obcí, tak ako bolo špecifikované v napadnutých rozsudkoch a spôsobil tak škodu obci M..

Z uvedeného vyplýva, že posúdenie skutkov tak, ako ich zistili okresný i krajský súd v bode 1/ a 2/, nie je možné posúdiť inak, len ako jednočinný súbeh trestných činov zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Z uvedeného v konečnom dôsledku vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním nespočíva prioritne na nesprávnom právnom posúdení skutku, ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Preto ním uvádzané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie sú dané.

Na základe uvedených skutočností najvyšší súd dovolanie obvineného J. M. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 11. decembra 2008

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová